

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ СРСР

ПАМ'ЯТНИКИ ІСТОРІЇ ТА КУЛЬТУРИ СРСР
(нерухомі)СОЮЗНА РЕСПУБЛІКА Українська РСР

Міністерство культури.

(найменування республіканського органу охорони пам'ятників)

П А С П О Р Т

I. НАЙМЕНУВАННЯ ПАМ'ЯТНИКА Городище "Самсонів острів"II. ТИПОЛОГІЧНА
НАЛЕЖНІСТЬ

пам'ятник археології	пам'ятник історії	пам'ятник архітектури	пам'ятник монументального мистецтва
I			

III. ДАТУВАННЯ ПАМ'ЯТНИКА (або дата історичної події, з якою пов'язано виникнення пам'ятника — для пам'ятників історії)

Слов'янське городище поселення часу Київ-
ської Русі. X-XIII ст. н.е.IV. АДРЕСА (місцезнаходження) пам'ятника Полтавська область, Лохвицький район,
(область, район, населенийСенчанська сільрада, с. Сенча. Автошлях Лохвиця-Сенча, Лубни-Сенча.
(пункт, шляхи під'їзду)V. ХАРАКТЕР
СУЧАСНОГО
ВИКОРИСТАННЯ

за. початков. призначен- ням	культурно- освітнє	туристсько- екскурсійне	лікувально- оздоровче	житлові приміщення	господарче	не викорис- товується
	музей бібліот. клуб	+	лікарня санатор. б/відп.		установа торгов. промисл. склад	

ДОДАТКИ:

Фото загального вигляду —

Фото фрагментів —

Генплан — I

Обміри: план —

фасад —

розріз —

Схематичний план +

охоронної зони — †

VI. ІСТОРИЧНІ ВІДОМОСТІ

а)	{	для пам'ятників археології	— історія виникнення, ким і коли проводились розвідки і розкопки, місце зберігання колекцій
		для пам'ятників історії	— історія виникнення: коротка характеристика подій і осіб, в зв'язку з якими об'єкт набув значення пам'ятника
		для пам'ятників архітектури і монументального мистецтва	— автор, будівник, замовник, історія створення

Городище виявлене в 1871–1873 рр. Центральним статистичним комітетом за ініціативою Д.Я.Самоковасова.
В кінці XIX ст. городище було обстежене В.Г.Ляскоронським, який зробив опис місця розташування та зовнішнього вигляду городища.
В 1948 р. городище й поселення обстежене Дніпровською Лівобережною археологічною експедицією ІІМК АН СРСР під керівництвом І.І.Ляпушкіна, який дав опис та дослідив городище і поселення шляхом шурфовки. Колекції зберігаються в ІІМК АН СРСР.

б) перебудови і втрати, що змінили первинний вигляд пам'ятника

Первинний вигляд змінився за рахунок запливу рову, осідання валу і лісу, порослого на поверхні городища.

в) реставраційні роботи (загальна характеристика, час, автор, місце зберігання документації).

Не проводились.

VII. ОПИС ПАМ'ЯТНИКА

а)	для пам'ятників археології	— характер культурного шару, найважливіші знахідки
	для пам'ятників історії	— характеристика пам'ятника, наявність, текст і час встановлення меморіальної дошки
	для пам'ятників архітектури	— основні особливості планувальної композиційно-просторової структури і конструкцій; характер декору фасадів і інтер'єрів; наявність живопису, скульптури, прикладного мистецтва; будівельний матеріал, основні габарити
	для пам'ятників монументального мистецтва	— основні особливості композиційного і колористичного рішення; тексти, матеріал, техніка, розмір.

Городище знаходиться за 1,5–2 км. на південний схід від села, на острові /так званий Самсонів острів/, який утворений руслом р. Сули і Старицею. Воно складається з двох частин – укріпленої /городища/ і неукріпленої /поселення/. Городище має круглу форму, з кільцевим валом. З зовнішнього боку валу проліг рів. Вал осунувся. Висота його до 2м., рів заплив. Діаметр городища біля 50м. Поверхня городища задернована і поросла лісом. Культурні залишки на поверхні не простежуються. При шурфовці в центрі городища знайдені уламки ліпного й гончарного посуду. Перші належать до епохи бронзи, другі до часу Київської Русі /X–XIII ст./.

Рештки поселення простежуються на північний – схід від городища, на лісовій поляні, по лінії довжиною до 300м. Поляна слабо задернована. На поверхні поселення знайдено уламки посуду епохи бронзи та часу Київської Русі. В шурфах, закладених на селищі, товщина культурного шару досягає 1м. Уламки посуду, як і попередні, та окремі уламки роменської культури. Метрів за 15 на південний – схід від городища є округла в плані яма. Діаметр її біля 10м. По краю ями вал висотою 0,40–0,50м. Глибина ями біля 1,10–1,20м. Форма ями конічна. В центрі дна ями округлий майданчик діаметром біля 5м., який підвищується над дном на 0,10–0,20м. Далі на схід від цієї ями, на лінії на відстані до 200м. є ще 5 таких ям. По формі вони менш правильні. В трьох з них є входи – в двох з півночі і в одній з півдня. Деякі з цих ям поросли деревами.

б) загальна оцінка суспільної, науково-історичної та художньої значимості пам'ятника.

Сенчанське городище – це літописний Синець – один з укріплених пунктів Посульської оборонної лінії Київської Русі. /X–XIII ст./

VIII. ОСНОВНА БІБЛІОГРАФІЯ, АРХІВНІ ДЖЕРЕЛА, ІКОНОГРАФІЧНИЙ МАТЕРІАЛ

- Ляскоронский В.Г., Городища, курганы и длинные/змиевые/ валы, находящиеся в бассейне р. Сулы. Труды XI АС, т. I., М. 1901, ст. 411, 412.
 Макаренко Н.Е., Городища и курганы Полтавской губернии. Полтава. 1917. с. 28.
 Ляпушкин И.И., Днепровское лесостепное Левобережье в эпоху железа. МИА № 104. М.–Л. 1961, с. 340–341.
 Довженко И.В., Гончаров В.К., Юра Р.О., Древньоруське місто Воїнь. К. 1966. с. 9.

IX. ТЕХНІЧНИЙ СТАН

характеристика загального стану:

для пам'ятників археології	культурного шару найважливіших знахідок
для пам'ятників архітектури та історії	конструкцій стін, покриттів стель підлоги лекоу фасаdів інтер'єрів
в інтер'єрі:	живопису скульптури прикл. мистецтва
для пам'ятників монументального мистецтва	цоколя постаменту скульптури грунту фарбового шару

добрий	середній	поганий	невизначений
	+		

X. СИСТЕМА ОХОРОНИ

а) категорія охорони

союзна	республ.	місцева	не взято
		+	

б) дата і № документа про взяття під охорону Рішення виконкому Полтавської обласної

Ради депутатів трудящих № 529 від 10.XII.1970 р.

Рішення № 247 від 23.4.82р.

в) границі охоронної зони і зони регулювання/забудови (короткий опис з посиланням на стверджуючий документ)

Границі охоронної зони затверджені рішенням виконкому Полтавської обласної Ради депутатів трудящих № 301 від 8 липня 1975 р.

/Див.схематичний генплан місця розташування пам'ятника/.

г) балансова належність і конкретне використання Земугіддя колгоспу ім.Калініна.

д) дата і № охоронного документа Охоронне зобов'язання № 677 від 12/VI.1972 р.

Дата складання паспорта

Паспорт склав

Сидоренко Г.О. — зав. Відділом Історії

2 " січня 1975 р.

Полтавського краєзнавчого музею (співзавдання: ім'я та по батькові, вік, відрядження або професія)

Інспектор по охороні пам'ятників

Іщенко І.А.

(підпис)

М. П.

1.1.677-2.16.12

индекс

схематический генплан
городища „Самсоновостров“ X-XIII ст. н.э.
с. Сенча Лохвицкого района Полтавской области.

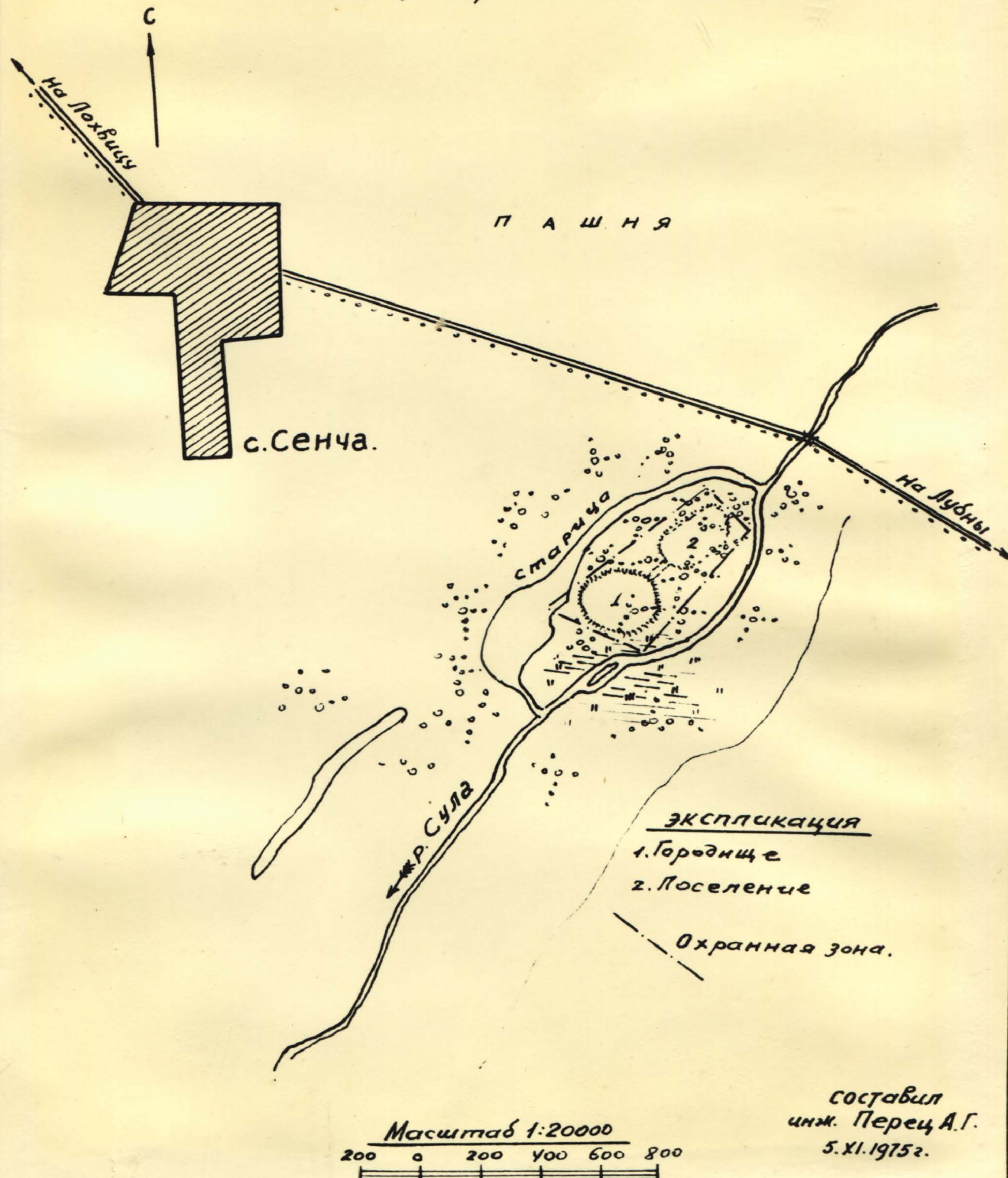

фото
Пайдем В.О.
5.X.1975г.